

Lean Startup for Social Innovation

Τι είναι το Lean Startup for Social Innovation

Είναι ένας τρόπος ανάπτυξης κοινωνικών λύσεων με μικρούς, γρήγορους κύκλους δοκιμής. Αντί να σχεδιάζεται εξ αρχής ένα πλήρες πρόγραμμα, η ομάδα εντοπίζει τις πιο κρίσιμες υποθέσεις, δημιουργεί την απλούστερη ασφαλή εκδοχή της λύσης, μετρά τη συμπεριφορά και τα πρώτα κοινωνικά αποτελέσματα και αποφασίζει τι θα αλλάξει.

Πού αποσκοπεί

- Να μειώσει τον κίνδυνο επένδυσης σε λύση που δεν χρησιμοποιείται ή δεν δημιουργεί κοινωνική αξία.
- Να μετατρέψει τις υποθέσεις σε ελέγξιμα πειράματα.
- Να συνδέσει την αποδοχή της λύσης με πραγματικά κοινωνικά αποτελέσματα.
- Να υποστηρίξει τεκμηριωμένη απόφαση συνέχισης, αλλαγής ή διακοπής.

Ο βασικός κύκλος

Στάδιο	Ενέργεια	Παραδοτέο
Build	Κατασκευάστε το μικρότερο ασφαλές MVP που ελέγχει την κρίσιμη υπόθεση.	MVP και σχέδιο πειράματος
Measure	Συλλέξτε στοιχεία χρήσης, εμπειρίας, αποτελέσματος, κόστους και ισότητας.	Δεδομένα και παρατηρήσεις
Learn	Συγκρίνετε τα στοιχεία με τα προκαθορισμένα κριτήρια.	Μάθηση και απόφαση
Repeat	Αλλάξτε το MVP ή την υπόθεση και εκτελέστε νέο κύκλο.	Νέα έκδοση

Τι αλλάζει στην κοινωνική καινοτομία

Δεν αρκεί να μετρηθεί	Χρειάζεται επίσης να ελεγχθεί
Αριθμός εγγραφών	Αν συμμετέχουν οι άνθρωποι που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη.
Ικανοποίηση	Αν αλλάζει ουσιαστικά η κατάσταση ή η δυνατότητα του χρήστη.
Χαμηλό κόστος	Αν το κόστος μεταφέρεται σε χρήστες, εργαζόμενους ή άλλους φορείς.
Γρήγορη ανάπτυξη	Αν τηρούνται ασφάλεια, δικαιώματα, δεοντολογία και προστασία δεδομένων.
Αύξηση κλίμακας	Αν διατηρούνται ποιότητα, προσβασιμότητα και κοινωνική αξία.

Έλεγχος καταλληλότητας

- Υπάρχει σαφής κοινωνική ανάγκη και συγκεκριμένη ομάδα χρηστών;
- Η προτεινόμενη λύση περιέχει κρίσιμες υποθέσεις που μπορούν να ελεγχθούν;
- Μπορεί να δημιουργηθεί ασφαλές MVP χωρίς πλήρη υλοποίηση;
- Υπάρχει πρόσβαση σε πραγματικούς χρήστες και περιβάλλον δοκιμής;
- Μπορούν να μετρηθούν πρώιμα σημάδια κοινωνικού αποτελέσματος;
- Η αποτυχία μικρής κλίμακας είναι αναστρέψιμη;
- Υπάρχει υπεύθυνος που μπορεί να αποφασίσει ρινοτ, συνέχεια ή διακοπή;

Κανόνες πριν από τον πρώτο κύκλο

Κανόνας	Εφαρμογή
Μία κύρια υπόθεση	Το πείραμα πρέπει να μπορεί να ερμηνευθεί.
Κριτήριο πριν από τη δοκιμή	Η απόφαση δεν προσαρμόζεται εκ των υστέρων για να φαίνεται επιτυχία.
Ελάχιστο αλλά ασφαλές MVP	Η ταχύτητα δεν δικαιολογεί κίνδυνο ή παραβίαση δικαιωμάτων.
Πραγματική συμπεριφορά	Προτιμώνται ενέργειες και αποτελέσματα από γενικές δηλώσεις πρόθεσης.
Καταγραφή αρνητικών ευρημάτων	Τα εμπόδια και οι αποκλίσεις αποτελούν χρήσιμη μάθηση.
Συνεχής έλεγχος κοινωνικής αξίας	Η ανάπτυξη δεν υποκαθιστά τον αντίκτυπο.

Κατηγορίες υποθέσεων

Κατηγορία	Ερώτημα
Ανάγκη	Υπάρχει το πρόβλημα και έχει την προτεραιότητα που θεωρούμε;
Λύση	Η προτεινόμενη παρέμβαση βοηθά στη συγκεκριμένη συνθήκη;
Υιοθέτηση	Θα χρησιμοποιηθεί από χρήστες και φορείς;
Κοινωνικό αποτέλεσμα	Οδηγεί σε επιθυμητή αλλαγή και όχι μόνο σε δραστηριότητα;
Λειτουργία	Μπορεί να παραδοθεί με συνέπεια, ποιότητα και ασφάλεια;
Βιωσιμότητα	Υπάρχουν πόροι και κίνητρα για συνέχιση;
Δικαιοσύνη	Ποιος ωφελείται, ποιος αποκλείεται και ποιος επιβαρύνεται;

Κάρτα κοινωνικής πρόκλησης

Τίτλος πρωτοβουλίας

Ομάδα και υπεύθυνος

Κοινωνική ανάγκη

Άνθρωποι που επηρεάζονται

Πεδίο	Συμπλήρωση
Υφιστάμενη κατάσταση	
Επιθυμητή αλλαγή	
Κύρια εμπόδια	
Υφιστάμενες εναλλακτικές	
Προτεινόμενη λύση	
Πρώιμο κοινωνικό αποτέλεσμα	
Μακροπρόθεσμος αντίκτυπος	
Κρίσιμοι κίνδυνοι	

Social Lean Canvas

Πεδίο	Σύντομη συμπλήρωση
Κοινωνικό πρόβλημα	
Ομάδες χρηστών και ωφελομένων	
Πρώτοι χρήστες ή συνεργάτες	
Πρόταση κοινωνικής αξίας	
Λύση	
Κανάλια πρόσβασης	
Βασικές δραστηριότητες και εταίροι	
Δομή κόστους	
Πηγές πόρων ή εσόδων	
Δείκτες υιοθέτησης	
Δείκτες κοινωνικού αποτελέσματος	
Μη επιδιωκόμενες συνέπειες	

Πίνακας υποθέσεων

ID	Υπόθεση	Κατηγορία	Σημασία	Βεβαιότητα	Προτεραιότητα
1			Υψηλή / Μέση / Χαμηλή	Υψηλή / Μέση / Χαμηλή	
2			Υψηλή / Μέση / Χαμηλή	Υψηλή / Μέση / Χαμηλή	
3			Υψηλή / Μέση / Χαμηλή	Υψηλή / Μέση / Χαμηλή	
4			Υψηλή / Μέση / Χαμηλή	Υψηλή / Μέση / Χαμηλή	
5			Υψηλή / Μέση / Χαμηλή	Υψηλή / Μέση / Χαμηλή	
6			Υψηλή / Μέση / Χαμηλή	Υψηλή / Μέση / Χαμηλή	

Επιλεγμένη υπόθεση

Πιστεύουμε ότι

Για την ομάδα

Θα οδηγήσει σε

Θα το γνωρίζουμε όταν

Έλεγχος υπόθεσης

- ☐ Είναι συγκεκριμένη;
- ☐ Μπορεί να διαψευστεί;
- ☐ Ελέγχει συμπεριφορά ή αποτέλεσμα;
- ☐ Υπάρχει σαφές χρονικό όριο;
- ☐ Υπάρχει προκαθορισμένο όριο επιτυχίας;

Κάρτα MVP

Τίτλος MVP

Έκδοση και ημερομηνία

Κρίσιμη υπόθεση

Πεδίο	Συμπλήρωση
Μορφή MVP	Concierge / landing page / χειροκίνητη υπηρεσία / πρωτότυπο / άλλο
Βασική λειτουργία που περιλαμβάνει	
Τι δεν περιλαμβάνει	
Ποιος θα το χρησιμοποιήσει	
Πραγματικό περιβάλλον	
Χρόνος και κόστος	
Δεδομένα που θα συλλεχθούν	
Κίνδυνοι και μέτρα προστασίας	
Κριτήριο διακοπής	

Ορισμός ελάχιστου

Το MVP είναι αρκετό για να μάθουμε επειδή

Κάρτα πειράματος

Πεδίο	Συμπλήρωση
Υπόθεση	
Συμμετέχοντες και κριτήρια επιλογής	
Αλλαγή ή παρέμβαση	
Χρονική διάρκεια	
Σύγκριση ή αρχική κατάσταση	
Κύρια μέτρηση	
Κοινωνική μέτρηση	
Όριο επιτυχίας	
Όριο αποτυχίας ή διακοπής	
Υπεύθυνος απόφασης	

Πριν από τη δοκιμή

- Έχει εγκριθεί ο τρόπος συμμετοχής και συγκατάθεσης.
- Έχουν ελαχιστοποιηθεί τα προσωπικά δεδομένα.
- Υπάρχει ασφαλής εναλλακτική εάν το MVP αποτύχει.
- Οι συμμετέχοντες γνωρίζουν ότι πρόκειται για δοκιμή.
- Οι μετρήσεις και τα όρια έχουν καταγραφεί πριν από την έναρξη.

Πίνακας μετρήσεων

Διάσταση	Δείκτης	Αρχική τιμή	Στόχος	Πηγή	Συχνότητα
Πρόσβαση					
Ενεργοποίηση					
Διατήρηση χρήσης					
Εμπειρία χρήστη					
Κοινωνικό αποτέλεσμα					
Ισότητα πρόσβασης					
Κόστος ανά αποτέλεσμα					

Μετρήσεις που αποφεύγουμε

Vanity metric	Χρησιμότερη εναλλακτική
Συνολικές επισκέψεις	Ποσοστό κατάλληλων χρηστών που ολοκλήρωσαν κρίσιμη ενέργεια.
Αριθμός εγγραφών	Ενεργή χρήση και διατήρηση μετά την πρώτη επαφή.
Αριθμός δράσεων	Αλλαγή σε ικανότητα, συμπεριφορά ή κατάσταση χρήστη.
Μέσος όρος ικανοποίησης	Αποτελέσματα ανά ομάδα και εμπόδια των λιγότερο εξυπηρετούμενων.

Φύλλο συλλογής στοιχείων

Ημερομηνία	Συμμετέχων ή ομάδα	Ενέργεια	Αποτέλεσμα	Παρατήρηση	Πρόβλημα

Ποιοτική μάθηση

Τι προσπάθησαν να πετύχουν οι χρήστες

Πού δυσκολεύτηκαν

Ποια εναλλακτική χρησιμοποίησαν

Ποια μη επιδιωκόμενη συνέπεια εμφανίστηκε

Learning Card

Υπόθεση που δοκιμάστηκε

Τι περιμέναμε να συμβεί

Τι συνέβη στην πραγματικότητα

Στοιχείο	Αποτέλεσμα
Κύρια μέτρηση	
Κοινωνική μέτρηση	
Διαφορές μεταξύ ομάδων	
Κόστος και απαιτούμενοι πόροι	
Αρνητικές ή μη επιδιωκόμενες συνέπειες	

Κύριο μάθημα

Τι παραμένει αβέβαιο

Απόφαση Persevere Pivot ή Stop

Απόφαση	Πότε επιλέγεται
Persevere	Η υπόθεση υποστηρίζεται και η κοινωνική αξία εμφανίζεται χωρίς μη αποδεκτές συνέπειες.
Pivot ομάδας	Η λύση λειτουργεί για διαφορετική ομάδα ή η αρχική ομάδα δεν εξυπηρετείται.
Pivot προβλήματος	Τα στοιχεία δείχνουν ότι άλλη ανάγκη έχει μεγαλύτερη προτεραιότητα.
Pivot λύσης	Η ανάγκη ισχύει αλλά η παρέμβαση δεν λειτουργεί επαρκώς.
Pivot καναλιού ή εταίρου	Η αξία υπάρχει αλλά απαιτείται διαφορετική πρόσβαση ή φορέας υλοποίησης.
Pivot μοντέλου πόρων	Η λύση λειτουργεί αλλά δεν είναι οικονομικά ή οργανωτικά βιώσιμη.
Stop	Οι κίνδυνοι, η χαμηλή αξία ή τα αρνητικά αποτελέσματα δεν δικαιολογούν νέο κύκλο.

Απόφαση αυτού του κύκλου

Αιτιολόγηση με βάση τα στοιχεία

Επόμενη αλλαγή	Νέα υπόθεση	Υπεύθυνος	Προθεσμία

Πίνακας κύκλων

Κύκλος	MVP ή αλλαγή	Κύρια μέτρηση	Κοινωνικό αποτέλεσμα	Απόφαση
1				
2				
3				
4				
5				
6				

Checklist μετάβασης σε pilot

- ☐ Η ανάγκη και η ομάδα έχουν επιβεβαιωθεί με πραγματικά στοιχεία.
- ☐ Το MVP χρησιμοποιείται και προσφέρει σαφή αξία.
- ☐ Υπάρχουν πρώιμα στοιχεία κοινωνικού αποτελέσματος.
- ☐ Έχουν ελεγχθεί διαφορές πρόσβασης και αποτελέσματος μεταξύ ομάδων.
- ☐ Οι κίνδυνοι και οι μη επιδιωκόμενες συνέπειες είναι διαχειρίσιμοι.
- ☐ Το κόστος, οι ρόλοι και οι πόροι είναι επαρκώς γνωστοί.
- ☐ Έχουν οριστεί στόχοι, διάρκεια και κριτήρια απόφασης του pilot.

Σύντομο παράδειγμα

Υποθετική κοινωνική πρωτοβουλία: υπηρεσία υποστήριξης ανέργων νέων με σύντομες συνεδρίες επαγγελματικού προσανατολισμού.

Πεδίο	Παράδειγμα
Κρίσιμη υπόθεση	Οι νέοι θα ολοκληρώσουν μια πρώτη συνεδρία αν η εγγραφή απαιτεί λιγότερο από τρία λεπτά.
MVP	Απλή φόρμα ενδιαφέροντος και χειροκίνητος προγραμματισμός 20 συνεδριών.
Μέτρηση υιοθέτησης	Ποσοστό ενδιαφερομένων που κλείνουν και παρακολουθούν συνεδρία.
Πρώιμο κοινωνικό αποτέλεσμα	Ποσοστό που ολοκληρώνει συγκεκριμένο επόμενο βήμα μέσα σε δύο εβδομάδες.
Μάθηση	Η γρήγορη εγγραφή βοηθά, αλλά η απογευματινή διαθεσιμότητα επηρεάζει περισσότερο την παρουσία.
Pivot	Αλλαγή ωραρίου και συνεργασία με τοπικό φορέα νέων πριν από νέο κύκλο.